

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd – RP 45/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av direktiven om likabehandlings- och jämställdhetsorgan

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av direktiven om likabehandlings- och jämställdhetsorgan (RP 45/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUB 2/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om diskrimineringsombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om diskrimineringsombudsmannen (1326/2014) 8 § och 9 § 3 mom., av dem 8 §
sådan den lyder i lag 988/2021, och
fogas till lagen nya 2 a, 8 a och 8 b §, till 9 § ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 9 a § som följer:

2 a §

Redogörelse för bindningar

Diskrimineringsombudsmannen ska lämna justitieministeriet en i 8 a § i
statstjänstemannalagen (750/1994) avsedd redogörelse för sina bindningar.

8 §

Berättelser

Diskrimineringsombudsmannen ska årligen ge statsrådet en berättelse om sin verksamhet. I berättelsen ska även behandlas människohandel och fenomen som har samband med människohandel. I berättelsen ska dessutom behandlas våld mot kvinnor och våld i hemmet samt

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

åtgärder och politik för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet. Berättelsen ska innehålla en rapport om ombudsmannens ekonomi och personal.

Diskrimineringsombudsmannen ska dessutom minst vart fjärde år ge riksdagen en berättelse om hur principen om likabehandling har realiserats. Berättelsen ska innehålla rekommendationer om främjande av likabehandling. I berättelsen ska även behandlas människohandel och fenomen som har samband med människohandel. I berättelsen ska dessutom behandlas våld mot kvinnor och våld i hemmet samt åtgärder och politik för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor och våld i hemmet. Diskrimineringsombudsmannen kan ge berättelsen tillsammans med jämställdhetsombudsmannen.

8 a §

Specificering av information och publicering av utlåtanden

Diskrimineringsombudsmannen ska specificera den information som ombudsmannen samlar in om diskriminering enligt diskrimineringsgrund och livsområde.

Diskrimineringsombudsmannen ska i frågor enligt diskrimineringslagen publicera en sammanfattning av de av sina utlåtanden som ombudsmannen anser vara av särskild betydelse.

8 b §

Anvisningar till den som misstänker diskriminering

Den som misstänker diskriminering ska när denne kontaktar diskrimineringsombudsmannen informeras om behandlingen av ärendet vid diskrimineringsombudsmannens byrå, om rättsmedlen för den som misstänker diskriminering och om möjligheten att få annat stöd i ärendet.

9 §

Diskrimineringsombudsmannens byrå

Diskrimineringsombudsmannen godkänner en arbetsordning och ett arbetsprogram för byrån.

Diskrimineringsombudsmannen ska ordna byråns interna verksamhet så att ombudsmannen kan utöva sina olika befogenheter oberoende av varandra.

9 a §

Överföring av diskrimineringsombudsmannens behörighet

I ärenden där praxis i fråga om lagens tillämpning är vedertagen och där ställningstagande eller givande av anvisningar på grund av ärendenas rättsliga natur eller innehåll inte förutsätter ställningstagande av diskrimineringsombudsmannen får ombudsmannen överföra behörigheten till ställningstagande eller givande av anvisningar på sådana tjänstemän vid byrån som är föredragande. I arbetsordningen bestäms närmare om de ärenden som får överföras.

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som vid ikraftträdandet av denna lag är diskrimineringsombudsman ska lämna en i 2 a § i denna lag avsedd redogörelse inom sex månader från ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om jämställdhetsombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om jämställdhetsombudsmannen (1328/2014) 1 § 1 mom., 4 § 3 mom. och 5 §, av dem 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 28/2024, samt
fogas till lagen en ny 1 a §, till 4 § ett nytt 4 mom. och till lagen nya 4 a, 5 a och 5 b § som följer:

1 §

Jämställdhetsombudsmannen

För de uppgifter som föreskrivs i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986), nedan *jämställdhetslagen*, finns det en jämställdhetsombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde. Statsrådet utnämner jämställdhetsombudsmannen för högst fem år i sänder. Den som utnämns till jämställdhetsombudsman är fri från skötseln av en annan tjänst under sin tid som ombudsman.

1 a §

Redogörelse för bindningar

Jämställdhetsombudsmannen ska lämna justitieministeriet en i 8 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) avsedd redogörelse för sina bindningar.

4 §

Jämställdhetsombudsmannens byrå

Jämställdhetsombudsmannen godkänner en arbetsordning och ett arbetsprogram för byrån.
Jämställdhetsombudsmannen ska ordna byråns interna verksamhet så att ombudsmannen kan utöva sina olika befogenheter oberoende av varandra.

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

4 a §

Överföring av jämställdhetsombudsmannens behörighet

I ärenden där praxis i fråga om lagens tillämpning är vedertagen och givande av anvisningar eller råd på grund av ärendenas rättsliga natur eller innehåll inte förutsätter ställningstagande av jämställdhetsombudsmannen får ombudsmannen överföra behörigheten till givande av anvisningar eller råd på sådana tjänstemän vid byrån som är föredragande. I arbetsordningen bestäms närmare om de ärenden som får överföras.

5 §

Jämställdhetsombudsmannens berättelser

Jämställdhetsombudsmannen ska årligen ge statsrådet en berättelse om sin verksamhet. Berättelsen ska innehålla en rapport om ombudsmannens ekonomi och personal.

Jämställdhetsombudsmannen ska dessutom minst vart fjärde år ge riksdagen en berättelse om hur jämställdheten har förverkligats. Berättelsen ska innehålla rekommendationer om främjande av jämställdhet. Jämställdhetsombudsmannen kan ge berättelsen tillsammans med diskrimineringsombudsmannen.

5 a §

Specificering av information och publicering av utlåtanden

Jämställdhetsombudsmannen ska specificera den information som ombudsmannen samlar in om diskriminering enligt livsområde.

Jämställdhetsombudsmannen ska publicera en sammanfattning av de av sina utlåtanden som ombudsmannen anser vara av särskild betydelse.

5 b §

Anvisningar till den som misstänker diskriminering

Den som misstänker diskriminering ska när denne kontaktar jämställdhetsombudsmannen informeras om behandlingen av ärendet vid jämställdhetsombudsmannens byrå, om rättsmedlen för den som misstänker diskriminering och om möjligheten att få annat stöd i ärendet.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Den som vid ikraftträdandet av denna lag är jämställdhetsombudsman ska lämna en i 1 a § i denna lag avsedd redogörelse inom sex månader från ikraftträdandet.

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

Lag

om ändring av 26 § i diskrimineringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i diskrimineringslagen (1325/2014) 26 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1192/2022, och *fogas* till 26 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1192/2022, ett nytt 4 mom. som följer:

26 §

Yrkande som gäller gottgörelse eller diskriminerande villkor

Inledandet av ett ärende vid diskriminerings- och jämställdhetsnämnden avbryter den tidsfrist som anges i 2 mom. Tidsfristen börjar löpa på nytt när ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Tidsfristen enligt 2 mom. avbryts även för den tid ett förlikningsförfarande pågår under diskrimineringsombudsmannens ledning. Diskrimineringsombudsmannen ska underrätta parterna när ett förlikningsförfarande inleds och när det avslutas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ärenden och mål som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 12 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986), sådan paragrafen lyder i lag 1023/2008, ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 22 §, i stället för den 22 § som upphävts genom lag 1329/2014, som följer:

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

12 §

Yrkande på gottgörelse

Tidsfristen enligt 2 mom. avbryts för den tid ett förlikningsförfarande pågår under jämställdhetsombudsmannens ledning. Jämställdhetsombudsmannen ska underrätta parterna när ett förlikningsförfarande inleds och när det avslutas.

22 §

Hörande av jämställdhetsombudsmannen

Domstolen ska i ett ärende som den behandlar och som gäller tillämpningen av denna lag ge jämställdhetsombudsmannen tillfälle att bli hörd.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

På ärenden och mål som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden (1327/2014) 5 § 3 mom. som följer:

5 §

Personal

Statsrådet utnämner nämndens generalsekreterare. Nämndens övriga personal utnämns av nämnden. I arbetsordningen bestäms närmare om utnämning av personalen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Riksdagens svar RSv 74/2026 rd

Helsingfors 3.6.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare